

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 6Csp/49/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3619200585
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Štefčík
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2019:3619200585.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske sudcom JUDr. Petrom Štefčíkom v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa a.s., so sídlom Bratislava, Bajkalská 30, IČO: 31 335 004, proti žalovaným: X/ Y. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX, X/ B. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX, X/ Q. Č., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., W. XXX/XX o zaplatenie 6.360,82 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná v 1. rade, žalovaný v 2. rade a žalovaný v 3. rade sú povinní zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu vo výške 6 360,82 € spolu s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 6 104,17 € od 19.09.2018 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku súd žalobu zamietá.

III. Žalobca má proti žalovanej v 1. rade, žalovanému v 2. rade a žalovanému v 3. rade spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

(1) Žalobca sa podanou žalobou domáha proti žalovaným v 1. až v 3. rade zaplatenia sumy 6 360,82 € spolu s úrokom 6,49% p.a. zo sumy 6 104,17 € od 19.09.2018 do zaplatenia a spolu s úrokom z omeškania 5% p.a. zo sumy 6 360,82 € od 19.09.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania.

(2) Žalobu odôvodnil tým, že so žalovanými uzatvoril Zmluvu o úvere číslo 2994041 5 01 zo dňa 25.03.2014, na podklade ktorej poskytol žalovanej v 1. rade medziúver 6 200 €. Úver sa úročil úrokom vo výške 6,49% p.a. Žalovaní v 1. až v 3. rade sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky z medziúveru mesačnou splátkou vo výške 33,54 €, vždy do 15. dňa v mesiaci. Do pridelenia cieľovej sumy sa zaviazali vkladať na účet stavebného sporenia sumu 9,57 € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci. Žalovaní porušili zmluvné podmienky a úver prestali splácať. Listom zo dňa 08.08.2018 ich žalobca vyzval na doplatenie omeškaných splátok, pričom ich upozornil, že ak nebudú doplatené, bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Omeškané splátky neboli doplatené, preto dňa 18.09.2018 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Na účet stavebného sporenia bola vedená exekúcia na základe exekučného príkazu JUDr. Adriany Juhásovej sp. zn. EX 209/2017 vydaným dňa 18.05.2017. Z účtu stavebného sporenia boli exekučne zrazené sumy 125,02 €, 70,13 €, 90,91 € a 141,52 €. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru žalobca zaúčtoval nasporenú sumu vo výške 95,83 € so sumou poskytnutého medziúveru 6 200 €, čo predstavuje istinu medziúveru 6 104,17 €. Dlžná suma 6 360,82 € pozostáva z istiny vo výške 6 104,17 € a nezaplatených úrokov vo výške 256,65 €. Neuhradené poplatky za upomienky vo výške 270 € si žalobca neuplatňuje a od ich vymáhania upustil. Aj po predčasnom zosplatnení žalobca naďalej úročí aktuálnu istinu medziúveru dohodnutým úrokom a zároveň zostatok dlhu úročí úrokom z omeškania.

(3) Ako dôkazy v žalobe označil Zmluvu o úvere č. 2994041 5 01 zo dňa 25.03.2014, Upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 08.08.2018, doručanky, Oznámenie o vyhlásení

mimoriadnej splatnosti z 18.09.2018, doručeny, Elektronický exekučný príkaz JUDr. Adriany Juhásovej sp. zn. EX 209/2017 vydaný dňa 18.05.2017, Výpis z účtu stavebného sporenia a výpis z účtu medziúveru.

(4) Súd žalobu doručil do vlastných rúk žalovaným v 1. až v 3. rade, poučil ich o ich procesných právach a povinnostiach a umožnil im, aby sa k žalobe vyjadrili. Žalovaní v 1. až v 3. rade svoje právo nevyužili a k žalobe sa nevyjadrili. Žiadne prostriedky procesnej obrany v spore nepoužili.

(5) Súd na prejednanie sporu nariadil pojednávanie na 02.10.2019. Zástupca žalobcu sa napriek riadne a včas doručenému predvolaniu na pojednávanie neustanovil, svoju neúčast' ospravedlnil, pričom nežiadal z dôležitých dôvodov o odročenie pojednávania, preto súd spor podľa § 180 CSP prejednal bez jeho prítomnosti.

(6) Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi - Zmluvou o úvere č. 2994041 5 01 zo dňa 25.03.2014 na čísle listu spisu (ďalej len „č.l.“) 4 až 9, Všeobecnými podmienkami pre stavebné sporenie pre fyzické osoby na č.l. 10 až 14, upozornením na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 18.09.2018 na č.l. 21 až 23, exekučným príkazom na č.l. 24, výpisom z účtu medziúveru na č.l. 25 až 26 a výpisom z účtu stavebného sporenia na č.l. 27 až 28 a zistil z nich pre potreby rozhodnutia vo veci nasledujúci skutkový stav:

(7) Žalobca ako veriteľ - banka, v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti uzavrel dňa 25.03.2014 so žalovanými v 1. až v 3. rade ako spoločnými dlžníkmi nekonajúcimi v rámci predmetu obchodnej alebo podnikateľskej činnosti zmluvu o úvere. Jej predmetom bol úver vo výške 6 200 € poskytnutý s úrokom 6,49% p.a., pri splatnosti splátok úrokov vo výške 33,54 € mesačne, vždy k 15. dňu v mesiaci, s počtom splátok do pridelenia cieľovej sumy 264. V zmluve bola dohodnutá sadzba úroku z omeškania vo výške maximálnej sadzby podľa predpisov občianskeho práva. Úver mal povahu tzv. medziúveru, poskytnutého do splnenia podmienok pre poskytnutie riadneho stavebného úveru. K medziúveru bol zriadený aj účet stavebného sporenia, na ktorý boli žalovaní povinní vkladať sumu 9,57 € mesačne, vždy k 15. dňu v mesiaci, a to v 264 splátkach. Doba trvania úveru bola dohodnutá na 30 rokov a konečná splatnosť do 15.3.2044. Ročná percentuálna miera nákladov pri medziúvere bola 6,87% p.a. Priemerná RPMN bola podľa zmluvy 17,49% p.a. a celková čiastka na zaplatenie bola 15 588,47 €. Úver bol poskytnutý ako účelový - jeho účelom bola modernizácia a obnova bytu, rodinného domu vrátane súvisiacich drobných stavieb, bytového domu alebo udržiavacie práce na nich. Úroková sadzba medziúveru bola dohodnutá na 6,49% p.a. V čl. X bod 10.1. zmluvy bola dohodnutá možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou lehotou splatnosti v prípade omeškania dlžníka s platením čo i len jednej splátky úveru alebo úrokov po dobu dlhšiu ako tri mesiace, respektíve čo i len jedného vkladu na účet zmluvy o stavebnom sporení po dobu dlhšiu ako tri mesiace a v čl. X bod 10.5. v prípade, ak začne exekučné konanie na majetok akéhokoľvek účastníka úverového vzťah. Pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru mal veriteľ právo zúčtovať zostatok na účte stavebného sporenia so sumou poskytnutého medziúveru. Súčasťou zmluvy sú Všeobecné podmienky pre stavebné sporenie pre fyzické osoby, ktoré upravujú tie práva a povinnosti zmluvných strán, ktoré nie sú upravené v samotnej zmluve. Súčasťou zmluvy bol aj sadzobník poplatkov pre fyzické osoby a amortizačná tabuľka pre medziúver a stavebný úver. Žalovaní v 1. až v 3. rade si svoje povinnosti zo zmluvy riadne neplnili, keď ku dňu 08.08.2018 dlhovali na účte medziúveru sumu 234,72 € a na účte stavebného sporenia sumu 19,14 €. Žalobca ich upozornením zo dňa 08.08.2018 upozornil na omeškanie a na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Upozornenie bolo doručené žalovaným v 1. až v 3. rade poštou dňa 13.08.2018. Oznámením zo dňa 18.09.2018 žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, pričom žalovaných zaviazal na zaplatenie sumy 6 630,82 €. Oznámenie bolo doručené žalovaným v 1. a v 2. rade dňa 28.09.2018 a žalovanému v 3. rade pravdepodobne dňa 24.09.2018 (dátum na doručení je nezrozumiteľný, zásielka však bola uložená na počte dňa 21.09.2018). Na účet stavebného sporenia bola vedená exekúcia na podklade exekučného príkazu vydaného JUDr. Adrianou Juhásovou v konaní pod spisovou značkou EX 209/2017. Podľa výpisu z účtu medziúveru bol na účte uskutočnený vklad naposledy dňa 13.09.2017, žiadne neskoršie vklady na účte evidované nie sú. Ku dňu 18.09.2018 bol zostatok istiny 6 104,17 € a zostatok neuhradených úrokov 256,65 €. Ku dňu 18.09.2018 bola na účet pripísaná suma 95,83 € ako čiastočné vyrovnanie medziúveru. Z výpisu z účtu stavebného sporenia vyplýva, že naposledy naň bol uskutočnený vklad dňa 15.05.2018. Z účtu boli vykonané viaceré exekučné zrážky, pričom ku dňu 18.09.2018 na ňom ostal zostatok vo výške 95,83 €.

(8) Podľa § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu 25.03.2014 (ku dňu uzavretia zmluvy, ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom

je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

(9) Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

(10) Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

(11) Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

(12) Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

(13) Podľa § 511 OZ ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

(14) Podľa § 3 nar. vl. č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

(15) Podľa § 1 ods. 3 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov spotrebiteľským úverom nie je úver, ktorého účelom je nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti alebo výstavba nehnuteľnosti.

(16) Podľa § 7 ods. 3 zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení zmluva o stavebnom úvere musí obsahovať a) identifikačné údaje o stavebnej sporiteľni a o stavebnom sporiteľovi najmenej v rozsahu údajov ustanovenom osobitnými predpismi, b) úrokové sadzby stavebných úverov, c) podmienky poskytnutia a splácania stavebného úveru, d) spôsob zabezpečenia pohľadávok zo stavebného úveru, e) podmienky, za ktorých možno vykonať prevod práv a povinností zo zmluvy o stavebnom úvere, f) podmienky, za ktorých možno odstúpiť od zmluvy o stavebnom úvere.

(17) Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu 25.03.2014 (ďalej len „ObZ“) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

(18) Podľa § 499 ObZ za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

(19) Podľa § 502 ods. 1 ObZ od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

(20) Podľa § 504 ObZ dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

(21) Súd na podklade výsledkov vykonaného dokazovania, po ich zhodnotení dospel k záveru, že žaloba je v prevažnej časti dôvodná, pričom nedôvodná je len v časti uplatneného príslušenstva. Súd vychádzal z nasledujúcich úvah.

(22) Žalobca ako veriteľ uzavrel so žalovanými v 1. až v 3. rade ako spoločnými dlžníkmi dňa 25.03.2014 zmluvu o úvere, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou. Jej spotrebiteľský charakter vyplýva z toho, že ju uzatvoril žalobca v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaní, ktorí pri jej uzatváraní nekonali v rámci predmetu obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Zmluva nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to z dôvodu účelu poskytnutia úveru (§ 1 ods. 3 písm. d) zákona č. 129/2010

Z.z.). Podľa predmetu zmluvy je zmluva zmluvou o úvere podľa § 499 a nasl. ObZ. Zároveň ide aj o zmluvu o stavebnom úvere podľa zákona č. 310/1992 Zb. Poskytnutý úver má povahu tzv. medziúveru poskytnutého do poskytnutia riadneho spotrebiteľského úveru. Zmluva má všetky zákonné náležitosti vyžadované pre jej platnosť, preto ju súd posúdil ako platnú. Žalobca medziúver žalovaným poskytol, pričom žalovaní si svoje povinnosti zo zmluvy plnili len čiastočne. Medziúver riadne a včas nesplácali. Žalobca ich preto písomne listom zo dňa 08.08.2018 upozornil na možnosť zosplatnenia v zmysle § 53 ods. 9 OZ. Žalovaní napriek doručeniu upozornenia dlh neuhradili, preto žalobca v zmysle § 565 OZ vyhlásil ku dňu 18.09.2018 mimoriadnu (predčasnú) splatnosť zostatku medziúveru a vyzval žalovaných na jeho zaplatenie. Zároveň k uvedenému dňu preúčtoval zostatok na účte stavebného sporenia vo výške 95,83 € na účet medziúveru. Vyhlásenie predčasnej splatnosti súd považuje za platné, pretože táto možnosť bola v zmluve dohodnutá a boli splnené všetky formálne podmienky pre to, aby žalobca túto možnosť mohol využiť (dĺžka omeškania, predchádzajúce upozornenie). Celková výška dlhu žalovaných z titulu zmluvy o medziúvere sporná nebola. Z tvrdení žalobcu, ako i z predložených výpisov, proti ktorým žalovaní nenamietali, vyplýva, že ku dňu 18.09.2018 bol zostatok na istine úveru vo výške 6 104,17 € a zostatok na úrokoch úveru vo výške 256,65 €. Z uvedených dôvodov súd zaviazal žalovaných zaplatiť žalobcovi sumu 6 360,82 € (zostatok istiny 6 104,17 € a úroky za obdobie do 18.09.2018 vo výške 256,65 €). V súlade s § 511 OZ súd zaviazal žalovaných na plnenie spoločne a nerozdielne. Plnením jedného zo žalovaných v 1. až v 3. rade v rozsahu tohto plnenia zaniká záväzok ostatných so žalovaných.

(23) Keďže sú žalovaní v 1. až v 3. rade v omeškaní s peňažným plnením, v súlade s § 517 ods. 2 OZ, s poukazom na § 3 nar. vl. č. 87/1995 Z.z. vznikol žalobcovi nárok aj na úrok z omeškania. Vzhľadom k tomu, že si ho uplatnil vo výške, ktorá bola zmluvne dohodnutá, a ktorá zároveň nepresahuje zákonný rámec prípustného úroku z omeškania v občianskoprávných vzťahoch (5% p.a.), súd mu úrok z omeškania priznal v uplatnenej výške. Základom pre výpočet úroku z omeškania je dlžná istina. Keďže sú žalovaní v omeškaní s celou uplatnenou sumou odo dňa nasledujúceho po dni predčasného zosplatnenia dlhu, súd priznal žalobcovi úrok z omeškania od 19.09.2018 až do zaplatenia.

(24) Podľa § 232 ods. 3 CSP lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

(25) Súd určil lehotu na plnenie v súlade s citovaným zákonným ustanovením na tri dni od právoplatnosti rozsudku. Na určenie dlhšej ako zákonnej lehoty súd žiaden dôvod nezistil. Súd vychádzal aj z toho, že žiadna zo strán určenie dlhšej ako zákonnej lehoty na plnenie nežiadala.

(26) Vo zvyšku súd žalobu zamietol. Rozhodol tak jednak vo vzťahu k uplatnenému úroku vo výške 6,49% p.a. za obdobie od 19.09.2018 do zaplatenia (po zosplatnení dlhu) a jednak vo vzťahu k úroku z omeškania z kapitalizovaného úroku 256,65 €. Súd vychádzal z nasledujúcich úvah.

(27) Súdu je známe, že existujú rozhodnutia iných súdov, ktorými bolo rozhodnuté o priznaní úrokov aj po zosplatnení pohľadávky. Na druhej strane je však aj množstvo rozhodnutí, kde bolo rozhodnuté opačne, totiž že veriteľovi patria úroky len do doby splatnosti dlhu. Nemožno teda konštatovať, že by v otázke nárokov na úroky z úveru v prípade predčasného zosplatnenia úveru existovala dlhodobá ustálená rozhodovacia prax. Súd len príkladmo poukazuje na rozhodnutia, kde bol súdmi prijatý právny záver ohľadom úrokov po zosplatnení pohľadávky, podľa ktorého veriteľovi za obdobie po zosplatnení nepatria. Napr. Krajský súd Banská Bystrica v rozsudku zo dňa 12.04.2018 vo veci sp. zn. 12Co/16/2018 rozhodol tak, že potvrdil rozhodnutie prvoinštančného súdu, v ktorom súd nepriznal žalobcovi úroky po zosplatnení dlhu. Obdobne Krajský súd v Trenčíne v rozsudku zo dňa 16.08.2018 vo veci sp. zn. 19Co/81/2018, rovnako aj v rozsudku zo dňa 27.12.2018 vo veci sp. zn. 27Co/279/2018, Krajský súd v Nitre v rozsudku zo dňa 05.09.2018 vo veci sp. zn. 25Co/352/2017, Krajský súd v Trnave v rozsudku zo dňa 21.01.2019 vo veci sp. zn. 23Co/60/2018. Hoci teda súdna prax nie je jednoznačná a aj tunajší súd v minulosti v obdobných veciach rozhodoval rozdielne, v súčasnosti je podľa názoru súdu možné pozorovať v rozhodovacej praxi príklon k záveru, že veriteľovi patrí nárok na úrok len do (predčasného) zosplatnenia dlhu. Preto súd žalobcovi priznal úrok len za obdobie do zosplatnenia (do 18.09.2018), nie až do zaplatenia dlžnej istiny, ako sa žalobca domáhal podanou žalobou.

(28) Súd vychádzal z toho (ako bolo uvedené aj v rozhodnutiach odvolacích súdov, na ktoré súd v predchádzajúcom odseku poukazuje, z ktorých súd cituje záver, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožňuje), že zosplatnenie ako jednostranný právny úkon veriteľa zásadne mení pôvodne dohodnutý úverový vzťah. Je potrebné zohľadniť skutočnosť, že zmluvné úroky a úroky z omeškania sú síce obe príslušenstvom pohľadávky, avšak majú odlišné funkcie a je potrebné ich odlišovať. Zmluvné úroky sú odmenou (cenou) za užívanie istiny a úroky z omeškania predstavujú zákonom stanovenú sankciu za omeškanie s platením istiny a na rozdiel od zmluvných úrokov ich môže veriteľ požadovať, aj keď neboli dojednané. V prípade predčasného a mimoriadneho zosplatnenia úveru na základe jednostranného úkonu veriteľa (na základe slobodnej voľby veriteľa) dôjde k zmene pôvodne dohodnutého úverového

vzťahu. V dôsledku takéhoto jednostranného úkonu veriteľa vznikne mu nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru, t.j. veriteľ má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a obmedzenie možnosti produkovať zisk. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomfortný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Súd pri prijatí takéhoto právneho záveru prihliadal aj na to, že Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 476/2012 z 18. septembra 2012 bola odmietnutá sťažnosť sťažovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 29C/131/2011-127 z 23. novembra 2011 a rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 1Co/30/2012-145 z 30. mája 2012, v ktorých s odkazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/98 neboli žalobcovia v súdnom spore priznané zmluvné úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov na základe zmluvy o úvere po splatnosti dlhu z dôvodu, že namietané rozhodnutie krajského súdu nie je možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu. Hoci sa ústavný súd v citovanej veci nezaoberal meritom sporu, považoval odôvodnenie rozsudku v takom zmysle, ako je uvedené aj v tomto odseku odôvodnenia, za ústavne konformné.

(29) Vo vzťahu k úroku z omeškania z úrokov súd vychádzal z toho, že príslušenstvom pohľadávky je úrok aj úrok z omeškania (§ 121 ods. 3 OZ). Zákonodarca v citovanom zákonnom ustanovení rozlišuje „pohľadávku“ a „príslušenstvo“. Ak zákonodarca hovorí o tom, že v občianskom práve je možné priznať príslušenstvo z „pohľadávky“ a nehovorí o tom, že je možné priznať príslušenstvo z „príslušenstva“ (teda ani úrok z omeškania z úroku), tak v súlade s § 54 ods. 1 OZ nie je možné toto ustanovenie v spotrebiteľských právnych vzťahoch prelomiť ani dohodou zmluvných strán. Dohoda o úroku z omeškania z úroku by totiž bola odchýlením sa od Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa, čo je neprípustné. Preto súd žalobcovi uplatnený úrok z omeškania (príslušenstvo) z príslušenstva (úroku) nepriznal a aj v tejto časti žalobu zamietol.

(30) Súd pri rozhodovaní aj v tejto čiastkovej otázke vychádzal z praxe krajských súdov, kde sa priklonili k názoru, že úroky z omeškania z úrokov veriteľovi nepatria. Súd poukazuje príkladmo na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline zo dňa 27.06.2018 vo veci 6Co/143/2018, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 31.07.2018 vo veci 6Co/53/2018, ako aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 22.05.2018 vo veci 8Co/78/2017 a Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 23.01.2019 vo veci sp. zn. 17Co/94/2018. Vo všetkých uvedených konaniach sa krajské súdy zhodli, že žalobcovia úrok z omeškania z úroku nepatria. Z posledného uvedeného rozhodnutia súd cituje záver, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožňuje: „...odvolacie námietky žalobcu poukazujúce na to, že má nárok na úrok z omeškania zo zmluvných úrokov súd posúdil ako nedôvodné vzhľadom na súdnu prax zakazujúcu anatocizmus (t.j. požadovanie úrokov z omeškania z riadnych úrokov) z dôvodu, že riadne úroky sú podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka priznáva nárok na úroky z omeškania iba z plnenia z hlavného peňažného záväzku. Ak by sme veriteľovi priznali možnosť poberať úroky aj zo splatných úrokov, znamenalo by to, že aj príslušenstvo pohľadávky by malo svoje vlastné príslušenstvo. Z ustanovenia § 121 OZ, ako aj zo samotnej povahy veci vyplýva, že požadovať príslušenstvo z príslušenstva nemožno a úročené úroky je teda neprípustné. Požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva je neprípustné nielen pri dohodnutých úrokoch, ale aj pri úrokoch z omeškania. Tým, že dlžník včas nesplatí úroky z istiny, dostáva sa do omeškania s plnením príslušenstva, ale nie do omeškania s plnením vlastného dlhu. Ak sa dlžník dostane do omeškania s

platením dohodnutých úrokov, nemožno od neho požadovať úroky z omeškania z dohodnutých úrokov (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6Obdo 4/1994). Dôvodom je predovšetkým skutočnosť, že zákon (Občiansky zákonník a ani Obchodný zákonník) veriteľovi takúto možnosť nepriznáva.

(31) Podľa § 255 ods. 1, ods. 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

(32) Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

(33) Týmto rozhodnutím sa konanie končí, preto súd rozhodol o jeho trovách. Súd posúdil procesný úspech žalobcu a žalovaných a dospel k záveru, že žalobcovi je potrebné priznať plný nárok na náhradu trov konania. Predmetom konania bolo zaplatenie sumy 6 104,17 € s príslušenstvom (s úrokom 256,65 € a s úrokom 6,49% p.a. od 19.09.2018 do zaplatenia), pričom súd žalobcovi sumu 6 104,17 € s príslušenstvom (s úrokom 256,65 €) priznal. Preto súd pre účely rozhodovania o trovách konania dospel k záveru, že žalobca bol v spore plne procesne úspešný. Súd na čiastočný neúspech v časti uplatneného nekapitalizovaného príslušenstva pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania neprihliadal. Prihliadal len na uplatnenú vyčíslenú istinu. Zákonodarca v Civilnom sporovom poriadku výslovne neuvádza, čo tvorí základ pre výpočet miery procesného úspechu strán v prípade rozhodovania o trovách konania. Súd preto aplikoval princípy upravené v iných právnych predpisoch, konkrétne v zákone o súdnych poplatkoch (zákon č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov) a v Advokátskej tarife (vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), a to v súlade s čl. 4 ods. 1 CSP. Oba predpisy pre výpočet rozhodujúcich plnení za základ považujú uplatnenú (žalovanú) istinu, ak príslušenstvo netvorí samostatný predmet konania. V posudzovanom spore príslušenstvo samostatný predmet konania netvorilo. Súd nevidí dôvod od týchto princípov sa odkloniť a neaplikovať ich aj v prípade posudzovania miery procesného úspechu a procesného neúspechu strán v spore. Ak žalobca platí súdny poplatok z uplatnenej istiny a ak mu patrí aj náhrada trov právneho zastúpenia z uplatnenej istiny, potom niet žiadneho spravodlivého dôvodu, aby mu nepatrilo aj nárok na náhradu trov konania z uplatnenej istiny v tom rozsahu, v akom bol v spore čo do istiny úspešný.

(34) O výške trov konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku m o ž n o podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Odvolanie urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na toto podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.